

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 1. Utrùm possibilis sit status naturæ puræ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

inferioris determinatè. Quare Catholici dicere possunt, fidem à Deo inspirari credentibus, & simul negare, credentes ad credendum necessitari: quamvis qui simpliciter negat, à Deo fidem inspirari credentibus, non solum neget, credentes à Deo necessitari, sed etiam neget intrinsecè excitari & adjuvari ad credendum, quia negato superiori, negantur omnia inferiora.

Semipelagiani itaque cum simpliciter negarent, fidem à Deo inspiranti credentibus, non solum negabant, credentes à Deo necessitari, sed etiam negabant, interius quovis modo excitari & adjuvari ad credendum. Unde sic argumentor breviter. Semipelagiani negabant fidem (supple semper, inchoatam & imperfectam) esse Donum Dei, quia simpliciter negabant, eam à Deo inspirari credentibus. Ergo negabant, fidem esse donum Dei, quia non solum negabant, credentes à Deo necessitari, sed etiam negabant, interius quovis modo excitari & adjuvari ad credendum. Ergo negabant, fidem esse donum Dei, quia volebant eam independentem esse ab omni interiore gratia præveniente, sive irrepuabili, sive etiam repudiabili ex natura sua.

Dices. S. Augustinus, ut ostendat initium fidei esse donum Dei, probat Deum facere, ut credamus; ut credamus, Deum præparare voluntatem; fidem electorum ab æterno prædestinavit fuisse per electionem gratuitam; fidem electorum effectum esse vocationis secundum propositum. Ergo S. Augustinus, ut ostendat fidem initialem esse donum Dei, probat eam esse ex interiore gratia, dominante, & necessitante ad credendum, adeoque de hac gratia controversia fuit Augustinum inter & Semipelagianos.

R. neg. conseq. Nam S. Augustinus probat quidem Deum facere, ut credamus; at non probat facere ut necessarii credamus.

Item probat, neminem credere, nisi dependentem à Deo præparante voluntatem: at præparare voluntatem, & eam necessitare, duo sunt, proindeque distinguenda, non confundenda; & tam Deus potest præparare voluntatem per interiore gratiam repudiabilem, quam per interiore gratiam necessitantem. Item probat Deum ab æterno prædestinasse gratuitò fidem electorum; at non probat vi huius prædestinationis dari electis in tempore, ut credant, interiore gratiam irresistibilem & infastrabilem ex natura sua; & Deus potest tam infallibiliter electos ad credendum permovere per gratiam repudiabilem, quam per irrepuabilem. Item probat electos non credere, nisi quia vocantur ea vocatione, quæ est secundum propositum: at non dicit vocationem hanc esse vocationem irresistibiliter flectentem & applicantem ad volendum. Dicit autem esse vocationem propriam electorum; esse vocationem, quæ effectus est gratiæ prædestinationis; esse vocationem, cum aliis similibus infallibiliter connexam cum perseverantia finali; esse vocationem, quæ infallibiliter operatur effectum, ad quem datur. Quæ omnia vera esse possunt, & sunt, quamvis hæc vocatio sit ex natura sua repudiabilis & infastrabilis.

S. Augustinus, ut ostendat fidem inchoatam esse donum Dei, probat eam interiore gratia præveniri, & non tantum præconio veritatis: ita ut, quantumvis prædicato nobis Evangelio, non credamus, nisi Deus intellectum & voluntatem nostram interiore sua gratia præveniat, & adjuvet ad credendum; atque ita non credamus, nisi Deus donet nobis fidem; Deus enim hoc ipso fidem donat nobis, quod ex absoluta & efficaci intentione fidem à nobis exprimendi, interiore gratia vocat nos, quomodo scit nobis congruere ut credamus, & interiore gratiæ liberè consentientes adjuvat ad credendum.

Semipelagiani è contra, ut ostenderent initium fidei non esse donum Dei, probabant, quantum poterant, illud non præveniri interiore gratia, sed solo præconio veritatis, & prædicato Evangelio, ad credendum naturæ vigorem sufficere, sicque fidem saltem initialem & imperfectam prodire ex solis naturæ viribus, atque promereri prævenientem

Simonnet Theol. Tom. II.

gratiam, deinceps necessariam ad opera virtutum exercenda.

Dices. S. Augustinus per interiore illam gratiam, qua probabat præveniri initium fidei, intelligebat gratiam ex natura sua irrepuabilem, adeoque dominantem & necessitantem. R. neg. Intelligebat enim gratiam, de qua ait alicubi: *Misericordia Dei prævenit nos: consentire autem vocationi Dei, vel ab ea dissentire, propria voluntatis est*: quæ profectò verba congruere non possunt vocationi, seu interiore gratiæ ex natura sua irrepuabili, quam proinde à voluntate repudiari repugnat. Porro de gratia, quam repugnat à voluntate repudiari, dici non potest, quòd ei consentire, vel dissentire possimus pro arbitrio.

Dices. Si ita est, quare ergo Prosper in sua ad Augustinum epistola ab eo enixè petit, ut exponat, quomodo gratia illa interior, sine qua dicit hominem non credere, aliudve bonum operari, concilietur cum arbitrii libertate: *Obsecro*, inquit Prosper, *ut digneris aperire, quomodo per istam, præoperantem & cooperantem gratiam liberum non impediatur arbitrium?* Resp. hoc petere. 1. Quia S. Augustinus hanc præoperantem & cooperantem gratiam, sine qua nemo credit, aliudve bonum operatur salutariter, docebat esse planè indebitam & ita gratuitam, ut non possimus eam ullo modo promereri. At agrè intelligitur, quomodo finis verè liberi ad credendum, seu quomodo credere verè sit in nostra potestate, si ad credendum indigemus auxilio alieno, nobis planè indebito, & quod habere, seu promereri, in potestate nostra non est. 2. Quia S. Augustinus hanc præoperantem & cooperantem gratiam, sine qua nemo credit, docebat, effectum, ad quem datur, operari infallibiliter. At agrè intelligitur, quomodo liberè & ex propria determinatione credimus cum gratia, quæ prævenit voluntatem credendi, & eam infallibiliter operatur in nobis.

Dices. Ineptum est querere, quomodo gratia ex natura sua repudiabilis, non impediatur liberum arbitrium, seu libertatem indifferentiæ. R. ita esse. At hoc non querebat Prosper, sed querebat quomodo cum gratia ad credendum necessaria, quam habere in potestate nostra non est, & quæ, si detur, infallibiliter operatur effectum, ad quem datur; quomodo, inquam, cum tali gratia liberum agendi vel non agendi retineamus arbitrium? vel, si vis, querebat Prosper, quomodo hæc præoperans & cooperans gratia cum sua infallibilitate & efficacia, posset esse verè repudiabilis ex se, atque ita liberum arbitrium non impedire?

Dices. Secundum nos, Prosper sciebat S. Augustinum per illam præoperantem & cooperantem gratiam intelligere interiore gratiam repudiabilem, & talem esse ipse supponebat cum aliis Catholicis. R. Hoc quidem sciebat, & supponebat, sed non satis intelligebat, & idcirco explicationem petebat.

DISPUTATIO II.

De variis naturæ statibus.

ARTICULUS I.

Utrum possibilis sit status naturæ puræ.

Nota 1. In genere status naturæ, ut hic sumitur, est modus se habendi naturæ humanæ relatè ad finem suum ultimum secundum providentiæ divinæ ordinationem. Dividitur in statum viæ, & statum patriæ. Status viæ dicitur ille, in quo tenditur ad beatitudinem; status verò patriæ, in quo possidetur beatitudo. De hoc statu hic non agitur. Status viæ, de quo in hac Disputatione agendum est, subdividitur in statum naturæ puræ, statum naturæ integræ, statum naturæ innocentis, seu gratiæ sanctificantis, & statum naturæ lapsæ, ac reparatæ per Christum Redemptorem.

Nota 2. Status naturæ puræ est ille, in quo humana natura conderetur cum perfectionibus suis essentialibus naturalibus omnibus facultatibus, & concursu,

atque providentia, sibi naturaliter debitis, sine ullo gratiae dono, ullique sibi non debitis perfectionibus, sine peccato originali, adeoque & reatu poenarum huic peccato debitarum. Certum autem est hunc statum, nec esse, nec fuisse, nec fore unquam; nam primi parentes nostri cum dono integritatis creati fuerunt, & in ipsa creatione, vel saltem paulo post ipsam creationem acceperunt dona supernaturalia fidei, spei, charitatis, &c. in ordine ad supernaturalem beatitudinem, ad quam à Deo gratuito ordinari fuerunt, consequendam; ad quam etiam post lapsum manserunt ordinati cum posteris suis, qui concipiuntur vel in statu peccati originalis, vel in statu gratiae sanctificantis, ut B. Virgo. Quæritur ergo tantum, utrum status puræ naturæ sit possibilis?

Statum naturæ puræ possibilem esse negavit, 1. Lutherus ad 3. caput Geneleos. Quare, inquit, statuamus iustitiam non fuisse quoddam donum, quod ab extra accederet, separatum à natura hominis, sed fuisse verè naturalem, ut natura Ade esset diligere Deum, credere Deo, agnoscere Deum? Hactam naturalia fuerunt in Adamo, quam naturale est, quod oculi lumen recipiant. 2. Calvinus lib. 1. Instit. c. 15. n. 1. ubi dicit, in contumeliam Dei recidere, si quid vitii naturæ à Deo create inesse probaretur, minimeque decere Deum esse mortis autorem. 3. Michael Bajus, cuius hæc fuerunt assertiones; Humana naturæ sublimatio, & exaltatio in consortium divinæ naturæ debita fuit integritati primæ conditionis: ac proinde naturalis dicenda est, & non supernaturalis. Integritas primæ creationis non fuit indebita natura humane exaltatio, sed naturalis ejus conditio. Immortalitas primi hominis non est gratiæ beneficium, sed naturalis conditio. Falsa est doctorum sententia, primum hominem potuisse à Deo creari, & institui sine iustitia naturali. 4. Janfenius, qui status naturæ puræ repugnantiam conatur probare tribus integris libris. Sed contra hos omnes, sit

RESPONSIO.

Status naturæ puræ possibilis est.

Probat 1. autoritate S. Augustini, docentis pluribus in locis, gratiam fuisse donum integritatis. Sic enim loquitur lib. 13. de civ. c. 13. de primis parentibus: *Posteaquam transgressio præcepti facta est, gratia deferente divina, de corporum suorum nuditate confusi sunt.* Et lib. 11. de Genesi cap. 31. *Mox ut præceptum transgressi sunt, intrinsecus gratia deferente, omnino nudati in sua membra oculos iniecerunt.* Et lib. 4. contra Julianum, c. 16. *Quid est, gustato cibo prohibito, nuditas indicata, nisi peccato nudatum, quod gratia contegebat? Gratia quippe Dei magna ibi erat, ubi terrenum & animale corpus bestialem libidinem non habebat. Qui ergo vestitus gratia, non habebat in suo corpore quod puderet, spoliatus gratia, sensu quod operire deberet. At si donum integritatis, seu partis inferioris ad superiorem subiectio, magna gratia fuit in natura etiam innocente; certè superavit omnem naturæ etiam innocentis exigentiam, adeoque nec fuit, nec potuit esse naturalis ejus conditio. Unde consequens est, juxta mentem S. Doctoris, naturam etiam innocentem conditi potuisse sine dono integritatis.*

Quod autem hic de dono integritatis dicitur, manifestè dicendum est de dono immortalitatis, ordinatione ad visionem beatificam, sublimatione in consortium divinæ naturæ, & aliis omnibus, quæ cum hac sublimatione connexa sunt; nam ista manifestè non fuerunt minùs dona purè gratuiti in natura etiam innocente, quàm integritatis donum; atque ita non minùs superant exigentiam omnem naturæ etiam innocentis: quare nec fuerunt, nec potuerunt esse naturæ etiam innocentis connaturalia; unde consequitur secundum S. Doctoris principia, quòd sine illis natura etiam innocens conditi potuerit.

Prob. 2. autoritate Scholasticorum Doctorum, pro quibus omnibus erunt hic S. Thomas & Sco-

rus. S. Thomas 1. p. q. 95. art. 1. in O. sic ait: *Manifestum est, quòd illa subiectio corporis ad animam, & inferiorum virium ad rationem non erat naturalis: alioquin post peccatum mansisset, cum etiam in demonibus data naturalia post peccatum permanferint. Unde manifestum est, quòd & illa prima subiectio, qua ratio Deo subdebatur, non erat solum secundum naturam, sed secundum supernaturale donum gratiæ...* Unde Augustinus dicit 13. de civitate Dei, quòd postea quàm præcepti facta transgressio est, confestim gratia deferente divina, de corporum suorum nuditate confusi sunt; senserunt enim motum inobedientis carnis suæ, tanquam reciprocæ poenæ inobedientie suæ. Ex quo datur intelligi, si, deferente gratia, soluta est obedientia carnis ad animam, quòd per gratiam in anima existentem inferiora ei subdebantur.

Prob. 3. autoritate summorum Pontificum Pii V. Gregorii XIII. Urbani VIII. in Bullis contra Michaellem Bajum editis, in quibus præfata Baji assertiones damnantur. Pius V. in Bulla sua, quæ incipit. *Ex omnibus afflictionibus*, de præfatis Baji propositionibus, & aliis ad 79. quas inserit, sententiam fert his verbis; *Quas quidem sententias, stricto coram nobis examine ponderatas, quanquam nonnullæ aliquo pacto sustineri possent, in rigore & proprio verborum sensu ab assertionibus intento, hereticas, erroneas, suspectas, temerarias, scandalosas, & in pias aures offensionem immittentes, respectivè; ac quacumque super iis verbo, scriptoque emissæ, præsentium auctoritate damnamus, circumscribimus, & abolemus; deque eisdem & similibus posthac, quoquo pacto, loquendi, scribendi, & disputandi facultatem quibuscumque interdici-mus. Qui secus fecerint, ipsos omnibus dignitatibus, gradibus, honoribus, beneficiis, & officiis perpetuò privamus, ac etiam inhabiles ad quacumque decernimus. Vinculo quoque anathematis eo ipso innodamus, à quo nullus Romano Pontifice inferior, valeat ipsos, excepto mortis articulo, liberare.*

Hæc Pii V. contra Michaellem Bajum Constitutio anno 1567. edita, anno 1570. publicata fuit in Lovaniensi Universitate, & ab omnibus hujus Academiae Doctoribus unanimi consensu subscripta. Sed cum nihilominus nonnulli in eadem Academia Doctores damnatas à Pio V. Baji assertiones publicè defendere pergerent cum magno Ecclesiæ periculo, Gregorius XIII. novam edidit Constitutionem, quæ incipit, *Provisionis nostræ*, & in qua præfata Pii V. Constitutio descripta, innovata, & confirmata est.

Porro cum non obstantibus his Constitutionibus Pii V. Gregorii XIII. Janfenius cum intolerabili Sedis Apostolicæ, judiciorum ejus ac censurarum contemptu, cum totius Reipublicæ Christianæ scandalo, & fidei periculo, librum suum exarasset, quem Augustinum inscripsit, & in quo defendit damnatas Baji propositiones, quibus etiam novos addidit errores, Urbanus VIII. ut periclitanti Catholica fidei subvenire, suam quoque edidit Constitutionem anno 1621. quæ incipit, *In eminenti*; in qua præfatas Pii V. & Gregorii XIII. sanctiones confirmat, & memoratum Janfenii librum, ut jam semel atque iterum à Sede Apostolica damnatos Baji errores continentem & renovantem proferibit, omnibusque ne illum legant, vel apud se retineant, se-verè prohibet.

Cum autem, inquit summus Pontifex, ex diligentibus & matura ejusdem libri cui titulus, Augustinus, lectione postmodum compertum fuerit, in eodem libro multas ex propositionibus à Prædecessoribus nostris olim, ut præfertur, damnatas contineri, & magno cum Catholicorum scandalo, & auctoritatis dictæ Sedis contemptu, contra præfatas damnationes & prohibitiones defendi; nos huic malo, in scandalum totius Reipublicæ Christianæ, & fidei Catholice perniciem vertenti, opportunum remedium adhibere volentes... Constitutiones prædictas, omniaque & singula in eis contenta, Apostolica Auctoritate tenore præ-

praesentium perpetuo confirmamus & approbamus; librumque praedictum, cui titulus est Augustinus, articulos, opiniones, & sententias in dictis Constitutionibus reprobatas, atque damnatas, ut à nobis compertum est, continentem & renovantem ... prohibemus ... Jubentes insuper, sub omnibus poenis & censuris, in praedicta Constitutione Pii Praedecessoris contentis ... ne quis ejusmodi conditionis & qualitatibus sit ... de praedictis, ut supra, damnatis, & in praedicto libro contentis ... articulis, opinionibus, sententiis ... loqui, scribere, & disputare audeat, librumque ... penes se retinere, vel legere praesumat.

Ex his omnibus apparet, 1. Bajanas, quibus status naturae purae possibilitati contradicuntur, assertiones non fuisse damnatas ab Apostolica Sede, nisi postquam stricto & diligenti examine ponderatae fuerunt: neque enim verisimile est, Pium V. sanctissimum Pontificem, toti orbi Christiano solemniter mentiri voluisse. 2. Non fuisse damnatas ad tempus tantum, donec scilicet sufficienter probarentur: nam cum reliquis indiscriminatum damnantur, circumscribuntur, & abolentur, tamque de illis, quam de reliquis, loquendi, scribendi, & disputandi facultas quibuscumque interdictur. Dicere autem, de omnibus Baji Propositionibus, quod ad tempus tantum, donec sufficienter probaretur earum veritas, proscriptae fuerint, intolerabilis absurditatis est; cum proscriptae fuerint, ut haereticæ, erronæ, temerariæ, &c. respectivè. 3. Non fuisse damnatas ob defectum sufficientium probationum: nam etiam postquam tres integros pro illis statuendis libros edidit Jansenius, earum condemnationem instauravit & confirmavit Urbanus VIII. imò & Augustinus Jansenii, ut assertiones illas continentem & renovantem prohibuit, iussitque sub gravissimis poenis & censuris, ne quis ejusmodi conditionis & qualitatibus esset, praesumeret librum illum legere, vel penes se retinere. 4. Perperam dici, non fuisse damnatas, nisi ut primum autem offensivas, non quidem propter falsitatem, sed solum ob novitatem, & defectum sufficientis probationis: non enim erant novæ, nec adversarii dicent eas caruisse sufficienti probatione, quando earum condemnatio instaurata & confirmata est ab Urbano VIII.

Dices. Hac tertia probatio nostrae responsionis committit recentiores Pontifices cum veteribus, & quidem numero pluribus, qui S. Augustini doctrinam approbaverunt, quæ doctrina Bajanis assertionibus continetur. Certè recentiorum & pauciorum Pontificum autoritas antiquiorum & plurium auctoritati opponenda est. R. in hac instantia multa esse reprehensione digna. 1. Enim falsum est, quod probatio nostra committat Pontifices cum Pontificibus, recentiores cum veteribus: nam Pius V. Gregorius XIII. & Urbanus VIII. Baji Propositiones damnando, minime damnarunt ea, quæ olim approbarent Innocentius primus, Zozimus, Bonifacius, Sixtus, Celestinus, Leo magnus, Gelasius, Hormisdas, & Joannes secundus, qui approbaverunt S. Augustini, tanquam Magistri optimi, doctrinam de gratia contra Pelagianos. Hi enim Pontifices non omnia quæ de gratia contra Pelagianos scripsit S. Augustinus, specialiter approbaverunt, sed solum certa puncta, quæ novem articulis comprehendit Celestinus primus in sua ad Gallia Episcopos epistola. In his autem articulis nihil de statu naturae purae, nihil de his quæ continentur Bajanis assertionibus, legitur. Præterea gratis & falsò supponitur, S. Augustini doctrinam de gratia adversus Pelagianos repugnare status naturae purae possibilitati; imò verò hanc possibilitatem ex principiis S. Doctoris eruimus, ut patet ex probatione prima.

2. Falsum est & contra fidem, quod major sit veterum Pontificum, quam recentiorum autoritas; sicut falsum est, & contra fidem, quod major sit priscae Ecclesiae autoritas, quam recentioris Ecclesiae. Sed sicut est pro omni tempore eadem invariabiliter Ecclesiae autoritas, quia pro omni tem-

pore moraliter eadem est Ecclesia: ita Sedis Apostolicae autoritas invariabiliter eadem est pro omni tempore, quia Sedes Apostolica firmissima illa est & immobilis Petra, super quam Christus fundavit Ecclesiam suam.

3. Falsum est & contra fidem, quod in controversiis fidei major sit autoritas plurium Pontificum, quam pauciorum: falsum enim est & contra fidem, quod in controversiis fidei major sit infallibilitas plurium Pontificum, quam pauciorum, vel etiam unius tantum. Ratio est, quia specialis Spiritus sancti assistentia annexa est, non Pontificum multitudini, sed dignitati & muneri pastoris supremi. Tota autem pontificia dignitas residet in unoquoque Pontifice, sicut & totum ei incumbit munus & onus pontificum. Quare tanta est in decidenda aliqua fidei controversia autoritas, vel in uno Pontifice loquente ex Cathedra, cum ejus judicio tacite vel expresse suffragatur major pars Episcoporum, quanta esset v. gr. centum Pontificum, qui successivè eandem de eadem fidei controversia sententiam tulissent. Pessimè igitur dicitur, recentiorum & pauciorum Pontificum auctoritatem antiquiorum & plurium auctoritati postponendam esse. Adde quod non magis verendum est, ne Pontifices ex Cathedra docentes Ecclesiam, Episcopis majori ex parte tacite, vel expresse consentientibus, sibi invicem adversentur in rebus ad fidem pertinentibus, quam verendum est, ne Concilia œcumenica in rebus ad fidem pertinentibus sibi invicem contraria sint. Quare in materia fidei & morum tam ineptè & pueriliter dicitur, antiquiores & plures Pontifices anteposendos esse recentioribus & paucioribus, quam si diceretur, antiquiora & plura Concilia œcumenica recentioribus & paucioribus esse anteposenda.

Prob. denique ratione responsio nostra. Nam Deus de potentia etiam per sapientiam ordinata potuit, 1. naturam humanam condere cum perfectionibus essentialibus, facultatibus omnibus naturalibus, adeoque non solum cum appetitu rationali, sed etiam cum materiali, & cum concursu ac providentia naturaliter debitis: nam re ipsa ita condidit. 2. Potuit naturam humanam condere sine peccato originali, aliove peccato, & poenis, quæ illi debentur, & præternaturales sunt: nam sic revera primos parentes nostros creavit. 3. Potuit condere naturam humanam absque dono integritatis, seu absque subiectione appetitus materialis ad rationalem: humana enim natura condita potuit sine donis sibi indebitis. At subiectio illa, cum in primo homine fuerit magna gratia, ut docet S. Augustinus, nec fuit, nec potuit esse debita humane naturæ, etiam innocenti; alioqui non fuisset gratia in primis parentibus: gratia enim dicitur id, quod, si datur, gratis datur, adeoque non debetur ei, cui datur. 4. Potuit condere naturam humanam sine ordinatione ad beatitudinem, quæ in visione intuitiva Dei consistit: potuit enim condita sine ordinatione ad finem superantem omnem ejus exigentiam, ut patet ex terminis. Illa autem beatitudo superat omnem exigentiam naturæ humanæ, quia, ut docet S. Thomas, visio intuitiva Dei soli Deo connaturalis est. 5. Potuit condere naturam humanam sine infusis habitibus fidei, spei, & charitatis, aliisque donis, quæ charitatem comitantur: hæc enim omnia ejusdem ordinis sunt cum fine illo, ad quem gratuito & supra omnem suam exigentiam ordinata fuit humana natura: sunt enim ad finem illum assequendum media, homini data, hominemque complementia ad exercendos actus divini ordinis, ad quorum proinde excellentiam natura, facultatibus suis naturalibus relicta, aspirare non potest. Ergo, &c.

ARTICULUS II.

Soluntur objectiones.

Obj. 1. Non potuit Deus condere naturam humanam sine ordinatione ad finem ultimum. Ergo non potuit eam condere, nisi in statu elevationis. *R. neg. conseq.* Nam finis ultimus duplex possibilis est, naturalis scilicet & supernaturalis. Naturalis consistit in perfectissima quadam contemplatione Dei abstractiva, & ejusdem amore necessario, viribus naturæ non vitiatæ possibili. Supernaturalis verò consistit in intuitiva Dei visione cum amore necessario, huic visioni proportionato. Potuit Deus pro arbitrio naturam humanam ad alterutrum finem ordinare; & ad primum ordinasset, si eam in puris naturalibus condidisset. Quod autem eam ad posteriorem ordinavit, atque ita eam in statu elevationis condiderit, maximum & omnino gratuitum beneficium est.

Dices. Natura humana, in puris naturalibus condita, frustra ordinata fuisset etiam ad illam naturalem beatitudinem, quam in abstractiva Dei contemplatione, & amore necessario, huic contemplationi proportionato, constituimus. Ergo, &c. *Probat.* *ant.* Nam 1. beatitudinem illam assequi non potuisset, 2. Vel ea fructus esset homo ante mortem, vel post mortem. Neutrum dici potest. 3. S. Augustinus multis in locis negat hominem assequi posse suam beatitudinem sine gratiæ auxilio. 4. Imò lib. 10. de Civ. c. 2. & 11. dicit expressè, hominem sine gratia non posse consequi naturalem illam beatitudinem, quam Platonicæ constituunt in contemplatione Dei.

R. neg. ant. Ad 1. prob. R. neg. Nam natura humana in puris naturalibus condita, posset non solum physice, sed etiam moraliter, mereri suam beatitudinem naturalem per bona opera naturalia, quæ non solum physica, sed etiam morali potentia posset exercere in illo statu, in quo favorabilior esset providentia, nec homo subiceretur tot ac tantis difficultatibus & impedimentis, quor & quantis obnoxius est in hoc statu naturæ lapsæ propter peccatum originale.

Ad 2. prob. R. Hominem, in natura pura conditum, fructurum fuisse beatitudine sua naturali in altera vita post mortem, saltem secundum animam, quæ immortalis est naturaliter.

Ad 3. prob. R. S. Augustinum loqui de ea beatitudine, ad quam homo re ipsa ordinatus est, hoc est, de intuitiva Dei visione, quæ soli Deo connaturalis est. Unde, cum beatitudo, ad quam ordinatus est homo, omnem naturæ humanæ exigentiam superet, mirum non est, quod ejus affectus superet omnem naturalem naturæ humanæ facultatem, adeoque eam assequi non possit homo sine gratiæ adjutorio.

Ad 4. R. S. Doctorem loqui tantum pro statu nunc existente, in quo natura humana lapsa est, & per originale peccatum depravata, in quo facile cum S. Doctore agnoscimus hominem sine gratia beatitudinem etiam naturalem consequi non posse. Aliud autem esset de naturæ puræ statu possibili, de quo non loquitur S. Augustinus, & in quo natura non depravata, & ab innumeris impedimentis quibus implicamur, libera, ad proportionatam sibi beatitudinem per merita naturalia haud agere posset pertingere.

Dices. Visio intuitiva Dei negari non potest absque injuria naturæ innocentis. Ergo possibilis non est status naturæ puræ, in quo naturæ innocentis negaretur visio intuitiva Dei. *Prob. ant. autoritate* S. Augustini, qui multis locis reprehendit Pelagianos, qui dicebant parvulos nasci absque peccato, & nihilominus privari regno cælorum, si moriantur sine baptismo.

R. dist. ant. Visio intuitiva Dei negari non po-

test, &c. in statu, in quo natura elevata est ad supernaturalem beatitudinem, qualis est status præsens, *C. ant.* In alio statu, in quo non esset elevata, qualis esset status naturæ puræ, *N. ant.* In hoc enim statu naturæ etiam innocentis indebita esset visio Dei intuitiva, adeoque in hoc statu naturæ etiam innocentis, absque injuria denegaretur: non enim injuriam accipit, cui non datur id, quod ei non debetur.

Ad prob. ant. R. S. Augustinum Pelagianos reprehendere ex suppositione veritatis catholicæ, quam admittunt ipsi Pelagiani, videlicet quod homines sint & semper fuerint in statu naturæ elevatæ & ordinatæ ad visionem Dei intuitivam, qua proinde nemo jure privati potest, nisi propter peccatum aliquod mortale.

Obj. 2. Non potuit condi natura humana in eo statu, in quo homo non posset diligere Deum propter se. Atqui in statu naturæ puræ homo non potest diligere Deum propter se. Ergo, &c. *R. neg. min.* Nam duplex amor Dei propter se distinguendus est, naturalis scilicet & supernaturalis. Naturalis est ille, qui naturæ non vitiatæ, nec corruptæ per peccatum facultatem non excedit; supernaturalis verò per se scilicet, qui excedit propter suam similitudinem & universalitatem, seu appetitionem, ad quam pertingere non possunt creaturæ rationalis vires naturales, quantumvis supponantur non depravatæ per peccatum: unde ad hunc amorem non valent, nisi eleventur, & compleantur per habitum charitatis infusum, vel saltem per concursum extraordinarium, quo Deus charitatis habitualis causalitatem suppleat.

Duplicem autem sic distinguendi amorem Dei propter se fundamentum habemus, 1. In evidenti non repugnantia utriusque amoris; & verò quidni natura rationalis, non vitiatæ, cum solo concursu, & providentiæ naturali sibi debita, habere posset aliquem Dei amorem propter se, sicut habere potest aliquam Dei notitiam & perfectionum ejus, ob quas amabilis est? 2. In condemnatione harum Baji propositionum: *Distinctio illa duplicis amoris, naturalis videlicet, quo Deus amatur ut author nature, & gratuiti, quo Deus amatur ut beatificator, vana est & commentitia, ad illudendum sacris litteris, & plurimis veterum testimoniiis excogitata: amor naturalis (Dei scilicet) qui ex viribus nature exoritur: ex sola philosophia per elationem presumptionis humane cum injuria Gratiæ Christi defenditur à nonnullis Doctores.*

Dico itaque, quod homo in statu naturæ puræ conditus posset diligere Deum propter se, seu amore vero & casto, licet longè minus perfectò, minùs firmo, minùs appetitivo, quàm sit amor ille, ad quem homo, ad beatitudinem supernaturalem ordinatus, per supernaturalem charitatis habitum elevatur; cui in statu innocentie necessariò prælucebat supernaturalis illustratio, cui in præsentis statu non solum supernaturalem illustrationem, sed etiam delectationem cælestem præire necesse est.

Dices. Capitalis error Pelagii fuit, quod diceret amorem Dei propter se haberi posse solis naturæ viribus: de quo gravis fuit Pelagianos inter & Catholicos pugna, ut patet ex verbis S. Augustini lib. de grat. & lib. arb. c. 18. Unde est, inquit, in hominibus charitas Dei & proximi, nisi ex ipso Deo? Nam si non ex Deo, sed ex hominibus, vicerunt Pelagiani: si autem ex Deo, vicimus Pelagianos. *Resp.* Pelagium quidem graviter errasse in eo, quod veller amorem Dei propter se, etiam perfectum, & Dei super omnia appetitivum, in præsentis statu haberi posse solis naturæ viribus, sine interiore & immediato gratiæ adjutorio, se tenente ex parte voluntatis: in quo graviter reprehendebatur à Catholicis, & jure merito reprehendebatur. Sed præter hunc amorem Dei perfectum, & super omnia appetitivum quem cum Augustino profiteamur in præsentis statu sine auxilio inspirationis exerceri non posse à voluntate, etiam cœlitus illustrata, & instructa supernaturali habitu charitatis; dicimus alium Dei amorem propter se